

ONARRIZKO EUSKARARAKO BATZORDEAREN AZALPENA

Donostia, 1980-XII-19

Imanol Berriatua

Donostian 1977.eko Urtarrilaren 28an egindako batzarrean, oinarrizko euskarako batzorde bat eratzea proposatu nuen. Proposapena onartua izan zen, eta, batzordea osatzeko, nitaz gainera beste hiru izendatu ziren. Batzarre hartan bertan, Joseba Intxausti jaunak eskatuz, oinarrizko euskarazko metodo bat prestatzeko enkargua eman zitzaion batzordeari. Hurrengo batzarrean, Otsailaren 26an, batzordearen buru izendatu ninduten eta Joanjo Zearreta idazkari. Beste batzordekide batzue ere izendatu ziren.

Ordurik hona hiru urte iragan dira. Hiru urte hauetan, *Hitz Egin* deritzan oinarrizko euskarazko metodo osoa bukatu dugu. Hiru mailatako metodoa. Maila bakoitzak hiru liburu dauzka: Irakaslearen Liburua, Ikaslearen Liburua eta Ariketa Idatziak. Guztitara, bederatzi liburu. Bederatzigarrena inprimategian dago oraindio, eta datorren hilabetean agertuko da. Hortaz gainera, sei liburuxka argitaratu ditugu, hiru lehen mailan eta beste hiru bigarren mailan idatziak.

Erabiltzen dugun euskara, zertan esan ere ez, oinarrizkoa da eta mailakatua.

Egiaz oinarrizkoa izan dadin, baztertu egin ditugu beharrezkoak ez diren egitura zailak. Adibidez, ez dugu inoiz hiketazko adizkerarik erabiltzen, eta, potentzialtasuna adierazteko, *ahal izan* eta *ezin izan* aditzez baliatzen gara, *naiteke*, *dezaket* eta antzeko adizkerak baztertuz.

Lehen mailan, esaldi guztiak nagusiak dira. Esaldi bakoitzean aditz bat baino ez da agertzen, eta berau jokatua. Ez dago menpeko esaldirik. Adibidez: *Egunero joaten naiz eskolara. Eskolan euskara ikasten dut. Gero titulua lortuko dut, eta euskarazko irakaslea izango naiz.* Aditzaren presentea, futuroa eta perfektua bakarrik erabiltzen dira, eta laguntzaile gabeko inperatiboa. Adibidez: *Ikusten duzu, ikusiko duzu, ikusi duzu, ikus.*

Bigarren mailan, aditz jokatu bat daukan menpeko esaldi bat bakarrik onartzen da. Adibidez: *Honan etorri zarenean, nork esan dizu ixilik egoteko?* Aditzaren presentea, futuroa, perfektua eta laguntzaile gabeko inperatiboaz gainera, iragana erabiltzen da.

Hirugarren mailan, aditz jokatu bana duten menpeko esaldi bi baino ez dira onartzen, eta subjuntiboko adizkerak eta baldintzazko esaldiak irakasten dira. Adibidez: *Euskaltegira zatozenean, ondo ikasi behar duzu euskara, gero euskarazko irakasle ona izan zaitez.* *Erdalduna banintz, euskara ikasiko nuke.*

Lan hontan, nitaz landa, lagun askok hartu dute parte. Euskararen aldetik, laguntza handia eman didate, Bilboko Euskaltzain Etxean lan egiten dutenek. Irudigintzan eta inprimaketari dagozkion osterantzeko zereginetan, izugarrizko lana egin dute Iberduero enpresako enplegatuek.

Geure metodoa prestatzeko, Londreseko Longman etxeak argitaratzen dituen metodoez baliatu gara. Metodo hoiien teknika erabiliz, eginahala egin dugu, oinarrizko euskal egitura guztiak jatorki irakasteko. Hala ere, egia esan, lehen eta bigarren mailako liburuetan ez gara geure gustura aritu, ingelesezko liburuetan agertzen diren irudiez baliatu behar izan baitugu. Hirugarren mailako liburuan, berriz, guztiz txikia da ingeles liburuekiko lotura, guk geuk egin baititugu ia irudi guztiak: gutxi gorabehera 760 irudi.

Haxe da, azken hiru urte hauetan egin duguna.